

Literarni liki v Kim Dong-inovih delih¹

Byoung Yoong KANG*

Izvleček

Članek je povzetek magistrskega dela, ki obravnava like literarnih del pisatelja Kim Dong-ina, (김동인 1900–1951), pomembnega predstavnika sodobne korejske književnosti 20. stoletja. V 20. stoletju se na področju korejske literature pojavijo nove literarne smeri, ki predstavljajo odmik od uveljavljenega načina pisanja in preizkušanje novih literarnih žanrov. Med temi so tudi dela Kim Dong-ina.

Obravnavane so tri najpomembnejše vrste literarnih oseb, značilnih za literarno zvrst Kim Dong-inovih del. Med temi literarnimi osebami ni strogo začrtanih meja; značaj določene-ga tipa literarnega lika lahko vsebuje značilnosti drugega tipa. Pomembno pa je, da se zavedamo, da je Kim Dong-in skozi svoje literarne osebe izrazil lastne koncepte in ideje o estetiki in naturalizmu, prav tako pa je ravno pojav njegovih, do takrat še nepoznanih literarnih oseb v korejski literaturi tisto, kar ga uvršča na mesto začetnika korejske sodobne literature.

Ključne besede: Kim Dong-in, korejska sodobna literatura, herojski zlobnež, odtujenec, podčlovek

Abstract

The article is a summary of a master's thesis which deals with the characters in the literary works of Kim Dong-in (김동인 1900–1951), an important representative of modern Korean literature. In the twentieth century, new literary movements started to develop in Korea, introducing deviations from the established practices of writing, and the testing of new literary genres. It is within this context that the works of Kim Dong-in are to be classified and understood.

The article discusses the three most important types of literary characters that appear in Kim Dong-in's works. There are no strict boundaries between these types, as a character of one particular type may exhibit properties of another. It is however important to be aware that through such characters Kim Dong-in tries to express his own concepts and ideas about aesthetics and naturalism, and it is the emergence of such characters, previously unknown in Korean literature, that established him as a pioneer in this field.

1 This work was supported by Seed Program for Korean Studies through the Ministry of Education of Republic of Korea and Korean Studies Promotion Service of The Academy of Korean Studies (AKS – 2015– INC – 2230013).

* Byoung Yoong KANG, doc. dr., Oddelek za azijske študije, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani. oddyoong[at]yahoo.com

Key words: Kim Dong-in, Korean modern literature, Heroic Villain (Heroic Evil), Alienated Character, Inferior Character (*Untermensch*)

Uvod

V članku bomo predstavili korejskega avtorja prve polovice dvajsetega stoletja, Kim Dong-ina (김동인 1900–1951). Skušali bomo opisati vpliv, ki so ga na njegovo delo imeli predhodniki in sodobniki, ter natančneje obravnavati tri vrste literarnih likov, ki se v njegovih delih pojavijo najpogosteje: herojskega zlobneža, odtujenca in podčloveka.

Marsikdo se sprašuje, zakaj so dela Kim Dong-ina v enaindvajsetem stoletju znova postala aktualna za preučevanje. Njegovo pisanje je v času njegovega življenja pomembno zaznamovalo književno sfero življenja, postalo pa je tudi podlaga za nadaljnji razvoj korejske literature. Literarne osebe v njegovih delih so tesno povezane s trendi v današnji korejski literaturi in družbi, zato bi lahko dejali, da Kim Dong-ina dela presegajo meje književnosti dvajsetega stoletja in so še vedno aktualna.

Kim Dong-in in vplivi na njegovo književno ustvarjanje

Čeprav je lahko neki pisatelj zelo izviren, nanj tako ali drugače vplivajo starejši, že uveljavljeni ustvarjalci. Največji vpliv na Kim Dong-ina je imel pisatelj Yi Kwang-su (이광수), s psevdonimom Chunwon (춘원), ki ni bil samo Kimov večni tekmeč, pač pa tudi njegov starejši in bolj izkušeni prijatelj z istega področja, in Kim Dong-in ga je spoštoval in občudoval. Lahko bi rekli, da so bila literarna dela Yija iztočna točka za razvoj Kimove literature. Kim Dong-in je bil Yijev naslednik, kljub temu pa je do njegovega dela vzpostavil kritičen, a spoštljiv odnos. Yi je s svojim literarnim prvencem, romanom *Brezsrčni* (*Mujeong* 무정), predstavil idejo razsvetljenske literature, Kim pa je to mojstrovino označil za najpomembnejši temelj nove literature v Joseonu. Ni bil edini, ki je tako mislil; njegovo mnenje si deli večina učenjakov in preučevalcev korejske moderne literature.

Štiri leta po izidu Yijevega romana je Kim Dong-in predstavil *Baettaragi* (배따라기), delo, ki se je popolnoma razlikovalo od Yijevega razsvetljenskega romana. Yi je bil namreč prepričan, da je poslanstvo literature izobraževanje nižjega sloja prebivalstva. Sredstvo za izobraževanje in širjenje razsvetljenskih idej so zanj predstavljala literarna dela, in ne razprave ali znanstveni članki. Kim Dong-in je

bil drugačnega mnenja, zato so ga razglasili za Yijevega največjega ideološkega nasprotnika. Kim Dong-in je menil, da literatura ne potrebuje višjega razloga za obstoj in da lahko obstaja zgolj zaradi obstoja samega. Cilj literature je lahko le užitek, ne nujno izobraževanje.

Kim Dong-in, ustvarjalec

V prvi polovici 20. stoletja se je v krogih korejske literature pojavila nova smer, sodobna korejska književnost, z začetnikom Kim Dong-inom (1900–1951). Kim Dong-in je ubral drugačno taktiko od takrat uveljavljenih pisateljev in ustaljenih smernic in s svojim literarnim udejstvovanjem obogatil korejsko literaturo dvajsetega stoletja. Njegov opus ni samo kakovosten, pač pa tudi zelo obsežen. V svojem življenju je napisal 104 literarna dela, 147 literarnih esejev in 68 kritik. Še posebej pomembna je količina napisanih kritik in esejev, ki skupaj presegajo število njegovih književnih del. Ko beremo njegova dela, lahko takoj opazimo njegov izrazit čut za pisanje in odlično poznavanje literarne teorije.

Značilnosti Kim Dong-inovega pisanja bi lahko na kratko povzeli v naslednjih treh točkah:

1. Vsebuje elemente literarnih smeri, kot so esteticizem, realizem, naturalizem, nacionalizem, humanizem itd.
2. Predstavi nove literarne tehnike, uvede nove načine pripovedovanja, v svojih delih uporablja pogovorni jezik. Manipulira z osebami v svojih zgodbah in se z njihovimi življenji igra, kot bi bile lutke na vrvici.
3. Literarni liki v njegovih zgodbah so raznovrstni; osebe, o katerih govori, prihajajo tako iz najnižjih kot tudi iz najvišjih slojev.

V nasprotju z deli njegovih sodobnikov Kim Dong-inova dela prikazujejo raznovrstnost novega stoletja (dvajseto stoletje) in presegajo monotono pisanje takratnih literarnih del. S svojimi deli skuša prikazati temne plati človeškega življenja. Tako njegovi protagonisti niso nujno dobri, njihova življenja pa niso nujno etična. Literarne osebe hkrati prikazujejo vse, kar ustreza splošnemu okusu današnje korejske družbe, zato bi lahko dejali, da dela Kim Dong-ina predstavijo tudi kulturo korejske družbe.

Kot smo napovedali že v uvodu, v Kim Dong-inovih delih zasledimo tri glavne literarne osebe: herojskega zlobneža, odtujenca in podčloveka.

Herojski zlobnež (yeongungeog aghan 영웅적 악한)

Herojski zlobnež je vrsta literarne osebe, ki se kot protagonist pojavi v več kot desetih literarnih delih Kim Dong-ina: *Zgodba Kim Yeonsila (Kimyeonsiljeon 김연실전)*, *Ljudje bledih misli (Maeumi yeoteun jayeo 마음이 얼은 자여)*, *Bol šibkih (Yaghan jaii seulpeum 약한 자의 슬픔)*, *Tempelj Gwanghwa (Gwanghwasa 광화사)*, *Ognjena sonata (Gwangyeom sonata 광염 소나타)*, *Živoljenje (Mogsum 목숨)*, *Volja (Yuseo 유서)*, študije dr. K (*K bagsai yeongu K 박사의 연구*), *Ugledno določilo (Myeongmun 명문)* itd. Herojski zlobneži izstopajo zaradi svojega »herojstva«, ki navadno izvira iz njihovega dobrega družbenega položaja. Namesto herojstva, ki bi ga od njih pričakovali, pa so zaznamovani s sebičnimi in z nemoralnimi dejanji.

Bol šibkih (Yaghan jaii seulpeum 약한 자의 슬픔) je Kimov prvenec in v njem se prvič pojavi lik t. i. herojskega zlobneža. Zaznamujeta ga dve glavni značilnosti: izrednost (ekstraordinarnost) in zlobnost. Kot napove že njihov herojski status, te osebe po navadi ne izvirajo iz povprečnih družbenih slojev. Navadno gre za intelektualce, bogataše, umetnike, ljudi z najvišjo stopnjo izobrazbe. A kot nakazuje oznaka »zlobnež«, ti ljudje niso heroji. Njihovemu statusu navkljub so njihova dejanja nečastna, sebična, lahko tudi škodoželjna. Dober primer herojskega zlobneža je protagonist dela *Bol šibkih* Baron K, ki v zgodbi prevzame to vlogo. Kljub visokemu statusu na družbeni lestvici so njegova dejanja zlobna in nemoralna, a za svojo izprijenost in hinavščino ni nikoli obsojen ali kaznovan. Nasprotno, oproščen je vseh obtožb. Herojstvo se skriva v njegovem statusu, ki mu je bil položen v zibko. Čeprav pripada razredu intelektualcev, so njegova dejanja daleč od herojskih.

Odlomek iz dela

Baron je zapiči pogled v Elizabeto.

»Zakaj tako strmite?«

Na Elizabetinem obrazu se je pojavil droben, proseč nasmešek. Roteč, kot nasmešek berača. Obrnila se je proč od njegovih predirljivih oči.

»Aha!« je trikrat vzkliknil v sebi, »tako se vendar smehljajo in obnašajo prostitutke, mar ni res?«

Elizabeta, ki ga je dotlej vselej zavrnila, se je naposled z mrtvim pogledom vdala v usodo. Ležala je in ni vedela, kaj bo storil. Bila je jezna, čeprav ni vedela točno, zakaj. Zvila se je v klobčič in z ostrim, a tihim glasom dejala: »Nočem, nočem.«

Baron ni rekel niti besede.

Ko je sobo nenadoma zajela tema, je Elizabeti vse postalo jasno. Baron je ugasnil luči. Zatem je prostor napolnil zvok slačenja. Pustila je, da so ji misli odplavale daleč stran. (Kim 2000e, 53)

Baron K je sicer poročen, a ga zakonski stan ne ovira, da ne bi s praznimi obljubami in lažmi skušal omrežiti »šibke« Elizabete. Elizabeta se »prvim zavrnitvam navkljub« (ibid., 54) na koncu vda v usodo in ne stori ničesar, ko jo Baron prisili v spolni odnos. Ker je poročen, si Baron K svoje početje razlaga takole: če ji plača, potem ni storil nič slabega. Za posilstvo je Baron K sicer obsojen, a ga sodišče na koncu oprosti. Tako je Baron K »močni« element te zgodbe, Elizabeta, ki podleže njegovim lažnim obljubam, pa »šibki« (ibid., 55). Kim Dong-in se z osebo Barona K, ki je po značaju tipičen herojski zlobnež, zoperstavi takratni razsvetljski ideologiji, ki je vladala v korejski književnosti.

Podoben literarni lik je tudi protagonist v Kim Dong-inovi kratki zgodbi z naslovom Študije dr. K (*K bagsai yeongu* K 박사의 연구). Ta velja za prvo znanstvenofantastično delo v korejski književnosti. Protagonist, doktor K, je uveljavljen intelektualec. Ima visok status na družbeni lestvici, vpliv in premoženje. Drugače povedano, herojstvo se (tako kot pri Baronu K) skriva v njegovem statusu, a njegova dejanja niso nič kaj etična. V lažni raziskavi prepriča ljudi, da je odkril popolno jed, ki bi lahko rešila težave prehranjevanja. Pod pretvezo eksperimenta pripravi ljudi do okušanja te jedi. V resnici jim da jesti človeške iztrebke. »Medtem ko ljudje z užitkom jejo to jed, jih opazuje iz ozadja« (ibid. 2000c, 258).

Podobna sovpadnost zlobnega in herojskega se pojavi tudi v delu *Ugledno določilo* (*Myeongmun* 명문). Protagonist je gospod Jeon, ki naj bi v življenju strogo sledil desetim božjim zapovedim. A v resnici so njegova dejanja vprašljiva, saj ubije lastno mater. Kljub temu vztraja in pravi, da je »zgleden sin, saj zgolj izpolnjuje četrto božjo zapoved, ki zapoveduje spoštovanje staršev« (ibid. 2000d, 278–9). Zvesto sledi naukom vere, zato se mu umor lastne matere ne zdi nič posebnega. Prepričan je, da živi pobožno in pošteno življenje.

Motiv herojskega zlobneža se pojavi tudi v številnih kunstromanih, romanih o umetnikih. Herojstvo vseh protagonistov v izbranih delih se skriva v njihovem umetniškem statusu in navdihu, ki ju dosežejo za ceno slabih, nemoralnih dejanj. Poleg tega delujejo kot sebični posamezniki in nimajo nobenega interesa, da bi doprinesli k javni blaginji. Njihovo življenje je navadno divje, burno in se velikokrat žalostno konča. Taki sta tudi življenji protagonistov v delih *Ognjena sonata* (*Gwangyeom sonata* 광염 소나타) in *Tempelj Gwanghwa* (*Gwanghwasa* 광화사).

Ognjena sonata govori o življenju umetnika po imenu Baek Seong-su (백성수). Ta odrašča z bolešno materjo, saj je njegov oče, ki je bil glasbenik, znan tudi po

svojem nasilnem in divjem značaju, umrl pred njegovim rojstvom. V mladosti so Seong-suja zasačili pri poskusu kraje denarja, ki bi ga potreboval za plačilo materinega zdravljenja. Rop mu ne uspe, zato ga pošljejo v zapor. Med prestajanjem kazni mu umre mati. Njegovo žalovanje se sprevrže v sovraštvo do človeštva in družbe, zato se po prestani kazni odloči za maščevanje. Podtakne požar in na pogorišču pusti svojo umetnino. Nemoralna dejanja mu služijo kot navdih. Ne mine veliko časa, ko izmaliči truplo in kasneje začne tudi ubijati. Hujši ko je njegov zločin, večji je njegov navdih. A kmalu ga ponovno ujamejo in zaprejo v psihiatrično bolnišnico, kjer začne pisati glasbo, skladbe pa nato izda v glasbeni zbirki. Takrat razkrije svoj pravi obraz, njegovo življenje pa se žalostno konča.

Podoben zaplet lahko srečamo tudi pri romanu *Tempelj Gwanghwa*. Glavni junak, Solgeo, je umetnik, ki živi visoko v gorah, daleč stran od drugih ljudi. Njegov edini cilj v življenju je upodobiti najlepšo žensko na tem svetu. Nekega dne Solgeo sreča lepoticu, ki privoli v poziranje kot model za njegovo sliko. Toda dekle je slepo, zato Solgeo ne more narisati njenih zenic. V obupu jo zadavi. Tik pred smrtjo dekle pograbi črnilnik, kapljica črnila iz njega pa pade na nedokončane oči portreta. A pogled, ki ga pri tem naslika lepoticu, je poln prezira. Solgeu se omrači um in tudi sam tragično konča. Njegov talent je sicer velik, a njegova dejanja so polna norosti, njegova smrt pa žalostna: »Po nekaj letih tavanja se v slabem, snežnem vremenu nesrečno spotakne in z glavo zadane ob kamen« (Kim 2000b, 311).

Kljub vsem možnostim, ki jih ima Solgeo, svojega umetniškega talenta nikoli ne razvije in zato nikoli ne doseže herojstva. V iskanju nedosegljivega ideala zagreši umor in kasneje tudi sam tragično umre.

Iz zgoraj opisanih primerov je razvidno, da so junaška življenja protagonistov v večini primerov zaznamovana s sprevrženimi, nemoralnimi dejanji, zaradi katerih končajo v bedi. Kljub temu Kim Dong-inova dela vsebujejo posebno vrsto estetike. Z drugimi besedami, protagonisti njegovih literarnih del imajo umetniški talent, ki ga zaradi sprevrženosti ne morejo razviti, vendar se umetniško udeležujejo preko grdih, nemoralnih aktivnosti. »Ta karakteristika je značilna za Kim Dong-inova dela, kjer se estetika uveljavi preko zlih dejanj« (U 1993, 285). Kot smo že zapisali, je bil Kim Dong-in trdno prepričan, da bistvo literature ni nujno izobraževanje ljudi, tako kot je menil Yi Kwangsu, pač pa lahko ljudje berejo zaradi užitka samega. Poleg tega lahko skozi njegova dela vidimo tudi odsev višjega družbenega sloja in neizkoriščenih zmožnosti ter namigovanje, da so takšni zlobni heroji bližje sodobnosti in moderni družbi, kot si mislimo.

Odtujenec (*sooeja* 소외자)

Drugi literarni tip Kim Dong-inovih del so odtujenci. Ti imajo več skupnih značilnosti s herojskimi zlobneži, kot se zdi na prvi pogled. Življenje herojskih zlobnežev se namreč velikokrat konča v osamitvi, v alienaciji. Prav tako je konec romanov, v katerih nastopajo, žalosten, tragičen, zato bi lahko lik herojskega zlobneža obravnavali kot podmnožico lika odtujenca (herojski zlobnež ⊂ odtujenec). Odtujence, ki se pogosto pojavljajo v Kim Dong-inovih delih, bi lahko razdelili v tri glavne skupine: v prvi skupini so osebe, ki imajo odtujeno življenje, dokler se jih ne usmili smrt; v drugo skupino uvrščamo odtujence, ki se vrnejo domov; v tretji skupini pa so odtujenci, ki tavajo, blodijo po svetu.

Tipičen predstavnik prve skupine odtujencev je protagonist kratke zgodbe *Rdeča gora* (*Bulgeun san* 붉은 산). Jeong Ikho (정익호) z vzdevkom Divji maček (*Salg ssa* 살강) se je že rodil v bedno življenje, saj ni imel nikogar, ki bi zanj skrbel. Nihče ne ve, od kje točno prihaja, tudi njegovo govorjenje je prepleteno z različnimi narečji. »Večinoma govori v Gyeong-gi (경기) narečju, razen kadar govori hitreje – takrat govori v Yeong-nam (영남) narečju. Ko se razjezi, so nekatere njegove besede vzete iz Seobuk (서북) narečja« (Kim 1995a, 162). Poleg tega datum njegovega rojstva ni znan, nihče ne pozna niti ene bolj natančne podrobnosti iz njegove preteklosti. Someščani se od njega popolnoma odtujijo, čeprav živi v istem kraju. Vseeno pa zaradi svoje odtujenosti čuti, da je njegova dolžnost izzvati bogatega veleposestnika, ki prihaja iz Kitajske. Njegov načrt propade, saj ga Kitajec v samoobrambi ubije tako, »da mu zlomi hrbet in tako Divji maček nesrečno pade na brazdo in umre« (ibid., 166–8).

V delu *Bičanje* (*Taehyeong* 태형) je protagonist prav tako tipični primer zapostavljenega človeka. Zdi se, da je starec Yeongwon prisiljen biti samotar samo zato, ker je zapornik v majhni celici. Povrhu vsega se nad njim izživljajo preostali zaporniki. Zato lahko rečemo, da je njegovo življenje dvakrat izolirano. Prvič zato, ker je v zaporu, in drugič, ker je v svoji bedi sam, brez zaveznikov, sojetniki se nanj spravljajo, ker je najšibkejši člen. Na koncu je njegova smrt enako žalostna kot njegovo življenje, saj podleže udarcem biča in umre.

Življenje Sunae, glavne osebe kratke zgodbe *Absolutist* (*Jeonjeja* 전제자), je prav tako odtujeno in se s samomorom tragično konča. Podobno je tudi v delu *Težko je ostati buden* (*Nuneul gyeou tteul ttyae* 눈을 겨우 뜰 때), v katerem si protagonistka po imenu *Geumpae* (금패) služi kruh s tem, da dela kot gisaeng (기생 – korejsko poimenovanje za ženske, ki imajo v Koreji podobno vlogo kot gejša na Japonskem). Prihaja iz nižjega razreda in prav tako stori samomor. Enako velja za protagonista v delih *Divji kraj* (*Geochileun teo* 거칠은 터) in *Gospod X* (*Xssi Xssi*), katerih življenje se podobno konča. Tudi v delu *Berač* (*Geoji* 거지) se osamljeno

življenje protagonista berača konča z njegovim samomorom. Lahko bi torej rekli, da se v Kim Dong-inovih delih življenja oseb, ki prihajajo iz nižjih družbenih slojev, pogosto končajo tragično. Tako življenje kot njihova smrt sta običajno žalostna in osamljena.

Druga skupina literarnega tipa odtujencev zajema osebe, ki se vrnejo domov. Med deli Kim Dong-ina so naslednja: *Bol šibkih, Podeželski gospod Hwang* (*Sigol hwan-gseobang* 시골 황서방), *Tavanje* (*Baehoe* 배회), *Poročno slarje* (*Gyeolhonsig* 결혼식), *Ulica* (*Gadu* 가두), *Zgodba Kim Yeonsila* (*Kimyeonsiljeon* 김연실전) itd.

Protagonist kratke zgodbe z naslovom *Tavanje* (배회) je A in pripada nižjemu, socialno šibkejšemu sloju. Zaposlen je v tovarni in se spopada s številnimi težavami. »A si je sicer želel boljšega poklica, a ker ni uspel nadaljevati šolanja, se je bil primoran zaposliti v tej tovarni« (Kim 2000a, 144). Vse življenje je bil zapostavljen, odtujen od družbe, predvsem od vrstnikov, ki so nadaljevali šolanje in dobili boljše poklice. Vendar pa se v nasprotju s pričakovanji drugih nekega dne vseeno vrne domov in se tako reši odrinjenosti in socialne izključenosti.

V tretjo skupino odtujencev uvrščamo protagoniste, ki tavajo.

Tipični predstavnik tega tipa je protagonist dela *Baettaragi* (배따라기). Gre za ljudsko pesem, njena pripoved pa vsebuje tudi okvirno zgodbo. Glavna oseba zgodbe je Baettaragi, ki živi z ženo in s svojim mlajšim bratom. Zakonca se veliko prepirata, saj je mož sumničav in ljubosumen na svojega brata, ker ima dober odnos z njegovo ženo. Nekega dne protagonist nažene ženo od doma, ker jo zasači v kočljivi situaciji s svojim bratom in takoj pomisli, da ga žena vara. Kasneje se njegovo sklepanje izkaže za napačno, saj sta zgolj lovila miši. Svojo zmoto spozna prepozno. Njegova žena se v obupu vrže v reko in umre. Zatem hišo zapustita oba, sprva brat, nato še protagonist sam. Tako se glavne osebe te zgodbe prostovoljno odločijo za življenje, ki je eno samo tavanje. Odtujenost protagonista v tem literarnem delu sicer ni namerna, pač pa je posledica krhanja odnosov med ženo in bratom. Napetost se ves čas stopnjuje in konča tako, da protagonist izbere osami-tev in tava, blodi po svetu do konca svojega življenja.

Samdeok v delu *Goli oderuh* (*Beotgiun daegeumeopja* 벗기운 대금업자) je prav tako samotar, ki tava naokoli, saj ima občutek, da na tem svetu zanj ni prostora. Rojen na vasi se odloči oditi s trebuhom za kruhom v Seul, a ga tam pričaka hladna realnost velemesta. Tako je njegova edina možnost odprtje zastavljalnice v Seminchonu, kjer ga ljudje ne sprejmejo medse, zato se odtuji in se naposled odloči za nomadsko življenje, ki postane njegov življenjski slog.

V nasprotju s herojskimi zlobneži, ki sta jim je talent in uspeh položena v zibko, so odtujenci odrinjeni tipi oseb, običajni ljudje s povprečno izobrazbo in socialnim

položajem. Tisto, kar jih odtuji od okolice, so njihove osebne stiske ali neprilagenost. Na koncu pristanejo na robu družbe. Če za konce literarnih del, v katerih nastopajo herojski zlobneži, lahko rečemo, da vsebujejo estetiko grdega, so smrti pri odtujencih izrazito naturalistične. Njihova življenja so določena ob rojstvu, nanje nimajo vpliva oni sami, pač pa čas in okolica, položaj, v katerega so rojeni, in dednost. Zanimivo je tudi, da so Kim Dong-inove literarne osebe prisotne še v današnji družbi in predstavljajo enega najbolj perečih socialnih vprašanj današnjega časa.

Podčlovek (yeoldeungin 열등인)

Življenje herojskih zlobnežev ima na videz veliko dobrih priložnosti. Njihov nasprotni pol predstavljajo odtujenci, ljudje, ki se jim lahko življenje nesrečno spremeni zgolj zaradi spleta okoliščin. Drugače od teh dveh skupin literarnih likov se podljudje rodi s šibkostmi in slabostmi ter so telesno ovirani. Ta skupina zajema fizično in psihično ovirane glavne junake. Ljudje, ki so duševno bolni, so npr. Hwang v delu *Podleželski gospod Hwang* in *Deung-i Song (Songdeungi 송등이)* iz istoimenskega literarnega dela. Niso intelektualno nadarjeni, so nedolžni, naivni, naravni. Zanimivo bi bilo potegniti vzporednice s slovensko književnostjo in primerjati like, kot je Tilka istoimenske značajevke pisatelja Simona Jenka. Protagonist je prav tako nedolžen in naiven. Kot Tilka je tudi Hwang oseba, ki prehitro zaupa in ne razume, o čem govorijo meščani, niti kaj se jim plete po glavi in kaj v resnici odsevajo njihove oči.

Nasprotno pa so protagonisti Solgeo (*Tempelj Gwanghwa*), Dabuko (*Gospa velike zemlje 대탕지 아주머니*) in M iz dela *Videči je kot prst na nogi (Balgaragi dalmatda 발가락이 닦았다)* fizično ovirane osebe. Že omenjeni Solgeo ima zaradi svojega videza težave pri pojavljanju v javnosti, v družbi ni nikoli sprejet. »Njegov nos je velik in ukrivljen kot ročaj keramične steklenice, oči izbuljene kot žabje, ušesa kot podolgovata buča, napihnjena usta ter obraz kot krastačin« (Kim 1995b, 173). Solgeo je torej žrtev lastnega videza in kompleksov. Zaradi tega propadeta dva njegova zakona. Na koncu se odloči, da bo upodobil najlepšo osebo na svetu. Ironija zgodbe je, da bi najlepšo žensko rad upodobil prav najgrši človek. Za model mu služi slepo dekle, ki verjetno ne bi privolilo v poziranje, če bi videlo njegov obraz. V delu *Gwanghwasa* se torej pojavita dve osebi, ki skupaj poskušata najti bistvo lepote, a se jima načrt poruši, sledi pa žalosten konec.

Tudi glavna oseba literarnega dela *Gospa velike zemlje*, Dabuko, trpi zaradi grdega videza in stigme, ki se je drži zaradi poklica. Kruh si namreč služi s prostitucijo, grozi pa ji tudi osebni bankrot. Tako kot Solgeo je tudi Dabuko žrtev svojega videza in manjvrednostnih kompleksov.

V primeru dela *Videti je kot prst na nogi* pa se protagonist M spopada z mnogo hujšimi težavami. Je impotenten, kar velja za eno najhujših stvari, ki se lahko zgodijo moškemu. O impotentnosti molči tudi, ko se poroči. A njegova žena vseeno zanosi in rodi otroka, ki ni njegov. M ne more nikoli povedati resnice, saj bi s tem razkril samega sebe. A M si tega niti ne želi, zdi se celo, da mu je skoraj vseeno. Tako lahko pri branju zgodbe o protagonistu M-ju (skozi njegov odnos do lastnih težav) določimo še eno značilnost Kim Dong-inovega pisanja. Ne samo, da piše o tabujih, obravnava jih povsem sodobno (v primerjavi s takratnimi uveljavljenimi pisatelji) in ustvarja osebe, ki jim je vseeno tudi za najhujše napake.

Zaključek

Članek je predstavil tri vrste literarnih likov, ki so značilni za Kim Dong-inova dela. Like, ki so herojsko zlobni, like, ki so odtujeni in samotarji, in like, ki so fizično ali psihično ovirani. Za herojske zlobneže je značilno, da kljub svojemu visokemu položaju počnejo pokvarjena dejanja. V delih, kjer so herojski zlobneži nadarjeni umetniki, je kljub njihovi sprijeti naravi mogoče zaslediti Kim Dong-inovo težnjo k estetiki, ki se skriva v še tako nemoralnih dejanjih. Drugi tip so odtujenci. Ti prihajajo iz povprečnega ali socialno ogroženega okolja in so žrtve okoliščin ali pa le prostora in časa, v katerem živijo. Njihova žalostna življenja se končajo z enako žalostno smrtjo ali pa blodijo po svetu, dokler ne umrejo. Tretji tip so osebe, ki so telesno ali duševno ovirane, njihova življenja pa se prav tako nesrečno končajo. Poudariti je treba, da so literarni liki Kim Dong-inovih del včasih spremenljivi, kar pomeni, da ima lahko ena oseba značilnosti herojskega zlobneža in odtujenca hkrati. Tipičen primer je Solgeo, ki ima izreden talent, a se odtuji od družbe in tava, dokler žalostno ne konča. Zaradi svojega grdega videza se ljudem gnusi, zato bi ga lahko uvrstili tudi med tretji tip oseb.

V nasprotju s sodobniki se v delih Kim Dong-ina pojavljajo herojski protagonisti, ki so s svojimi anti-herojskimi osebnostmi čisto nasprotje tradicionalnih herojskih junakov. Kim Dong-in je bil zmožen ustvariti popolnoma nove literarne like v korejski literaturi, s čimer se je uvrstil med začetnike sodobne korejske literature. Še bolj zanimivo je, da so njegovi liki večni, saj prikazujejo človeške zgodbe in tegobe, ki so popularne in aktualne še danes, sto let kasneje. Skozi njegova dela je razvidna pomembnost ustvarjenih literarnih likov, ki so bistvo literature. Zaradi kakovosti so Kim Dong-inova dela aktualna ne glede na obdobje in čas.

Viri in literatura

- Kang, Byoung Yoong 강병용. 2001. »Kim Dong-in Soseol Yeongu 김동인 소설 연구.« Magistrsko delo. Seoul: Myongji University.
- Kim, Dong-in 김동인. 1995a. »Bulgeun san 붉은 산.« V *Hanguksoseolmunhakdaegy* 한국소설문학대계, uredili Boseon Ryu 류보선 idr., 161–8. Seoul: Dongachulpansa 동아출판사.
- . 1995b. »Gwanghwaswa 광화사.« V *Hanguksoseolmunhakdaegy* 한국소설문학대계, uredili Boseon Ryu 류보선 idr., 169–90. Seoul: Dongachulpansa 동아출판사.
- . 2000a. »Baehoe 배회.« V *Hangugnambugmunhagbaegseon (10)* 남북문학백선 (10), uredil Dong-han Sin 신동한, 144–76. Incheon: Ilsinseojeokchulpansa 일신서적출판사.
- . 2000b. »Gwanghwaswa 광화사.« V *Hangungmunhakdaepyojakseonjip (13)* 한국문학대표작선집 제13권, uredil Yeongmin Kwon 권영민, 287–312. Seoul: Munhaksasangsa 문학사상사.
- . 2000c. »K baksau yeongu K박사의 연구.« V *Hangugnambugmunhagbaegseon (10)* 한국남북문학백선 (10), uredil Dong-han Sin 신동한, 248–65. Incheon: Ilsinseojeokchulpansa 일신서적출판사.
- . 2000d. »Myeongmun 명문.« V *Hangungmunhakdaepyojakseonjip (13)* 한국문학대표작선집 제13권, uredil Yeongmin Kwon 권영민, 215–32. Seoul: Munhaksasangsa 문학사상사.
- . 2000e. »Yaghan jaii seulpeum 약한 자의 슬픔.« V *Hangungmunhakdaepyojakseonjip (13)* 한국문학대표작선집 제13권, uredil Yeongmin Kwon 권영민, 43–112. Seoul: Munhaksasangsa 문학사상사.
- U, Namdeuk 우남득. 1993. »Kimdongin soseolui banyeongungjeog inmul yeongu 김동인 소설의 반영웅적 인물 연구.« V *Soseol ilggiui saeloum* 소설 읽기의 새로움, 265–367. Seoul: Igachulpansa 이가출판사.

Summary

The article studies typical characters that appear in Kim Dong-in's fiction. The three main categories are the *heroic villain*, *alienated person* and *inferior person*.

The first type, the *heroic villain*, has all the means necessary to lead a successful and fulfilling life, but instead their life is full of immoral and wicked actions. If such character is an artist, a certain type of aestheticism can be seen in their actions. They might create one masterpiece after another, but their inspiration comes from the evil they perform. The second type is the *alienated person*. These belong to the middle (and sometimes lower) class, but are neglected by their social surroundings

and their affiliated group. They face miserable endings in death, or return to their homes to escape alienation. The last type is the *inferior person*. These have physical or mental flaws and also face unhappy endings.

However, none of the characters in Kim Dong-in's works are strictly a single type. In *Tale of a Mad Painter* (광화사, 1935), the protagonist Solgeo is a typical example of a heroic evil character—he is a genius with the temperament of a hero. But at the same time he is alienated from society and eventually dies while wandering the country. He also represents an inferior type of character, as he is ugly enough (i.e., physically flawed) to disgust people.

The main characters in Kim Dong-in's stories thus have three distinct features, but there is no clear division between them. In his works the typical heroic figures of ancient times have disappeared, and anti-heroic characters have replaced them at the centre of the fiction. In this sense, the characters in Kim Dong-in's stories and those in the ancient ones have completely different features, and this is how the author's modernity is expressed through his work. By creating these characters he was able to express the naturalism that he pursued. Furthermore, it is noteworthy that these characters are not outdated in contemporary literature or modern society, and his works thus show that good novels can be written based on well-formed characters, and that a good work can remain relevant regardless of when it was written or when it is read.